

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4751/2568

พนักงานอัยการจังหวัดกาญจนบุรี โจทก์ บริษัท บ. โจทก์ร่วม นาย ล. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 358, ป.วิ.อ. มาตรา 44/1

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.วิ.อ. มาตรา 44/1 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทน เพราะ...ได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้" มาตรา 44/1 วรรคสอง บัญญัติว่า "การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยาน ในกรณีที่ไม่มี การสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี และให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. และผู้เสียหายอยู่ในฐานะโจทก์ในคดีส่วนแพ่งนั้น ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหาย และจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง หากศาลเห็นว่าคำร้องนั้นยังขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้ชัดเจนก็ได้" และมาตรา 44/1 วรรคสาม บัญญัติว่า "คำร้องตามวรรคหนึ่ง จะมีคำขอประการอื่นที่มีใช้คำขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยในคดีอาญามีได้และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับคำฟ้องในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์" เมื่อคดีนี้มีการกระทำความผิดในคดีอาญาฐานทำให้เสียทรัพย์ มูลคดีส่วนแพ่งจึงเป็นการกระทำละเมิด ดังนั้น มูลหนี้ละเมิดที่โจทก์ร่วมได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สิน ย่อมเป็นค่าเสียหายจากการรื้อถอนโครงสร้างเหล็กของป้ายโฆษณาที่เกิดเหตุ และดอกเบี้ยในค่าเสียหายจากมูลละเมิดดังกล่าวเท่านั้น แต่ที่โจทก์ร่วมเรียกค่าเสียหายและค่าเสียโอกาสทางการค้าเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายโฆษณา ซึ่งมีมูลหนี้อันเกิดขึ้นจากสัญญาเช่าพื้นที่ว่างเปล่าของผนังอาคารพาณิชย์ระหว่างผู้ให้เช่ากับโจทก์ร่วมมาด้วยจึงเป็นการมีคำขอประการอื่นที่มีใช้คำขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยในคดีอาญาฐานทำให้เสียทรัพย์ ดังนั้นการฟ้องให้รับผิดชอบตามสัญญาเช่าจึงไม่ใช่การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 7 รับวินิจฉัยมาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358 ระหว่างพิจารณา บริษัท บ. ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต และโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน 4,162,545 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับถัดจากวันมีคำพิพากษาเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม จำเลยให้การปฏิเสธแต่ก่อนสืบพยาน จำเลยถอนคำให้การเดิมที่ปฏิเสธและให้การใหม่เป็นรับสารภาพ และจำเลยให้การในคดีส่วนแพ่งว่า โครงสร้างเหล็กที่จำเลยรื้อถอนสามารถนำไปประกอบขึ้นใหม่ได้ หากสร้างขึ้นใหม่โดยใช้วัสดุใหม่ที่ขนาดเท่าเดิม ค่าก่อสร้างรวมอุปกรณ์ไม่เกิน 200,000 บาท จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายและค่าเสียโอกาสทางการค้า ป้ายโครงสร้างเหล็กเดิมยังสามารถนำกลับไปติดตั้งใหม่ได้ หักมูลค่าเหล็กเดิมแล้วจำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมไม่เกิน 150,000 บาท ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลย

มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358 จำคุก 1 ปี และปรับ 20,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 6 เดือน และปรับ 10,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์ร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ร่วมฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 นางสาวนันทวรรณ ซึ่งไม่ใช่เจ้าของอาคารพาณิชย์ได้ทำสัญญาให้เช่าที่ว่างเปล่าของผืนอาคารพาณิชย์กับโจทก์ร่วมเป็นเวลา 3 ปี หลังจากหมดสัญญาแล้ว เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 ได้ทำสัญญาเช่าขึ้นเป็น 2 ฉบับ มีกำหนดฉบับละ 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 และตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2568 โดยมีข้อสัญญาว่า ในกรณีถ้าเกิดมีการซื้อขายสถานที่ที่ให้เช่าเกิดขึ้น ผู้ให้เช่าจะต้องแจ้งให้กับผู้เช่าล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน หากผู้ให้เช่าประพฤติและปฏิบัติตนผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดนี้ให้ถือว่าสัญญานี้เป็นอันสิ้นสุดลงตามกฎหมายทันที ผู้เช่ามีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายต่าง ๆ ได้ ในระหว่างนั้นวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 จำเลยซื้ออาคารพาณิชย์ดังกล่าวมาจากนางรัตนกนก ผู้เป็นเจ้าของ ขณะที่ซื้อจะมีโครงเหล็กของป้ายโฆษณาที่เกิดเหตุซึ่งมีขนาดใหญ่ของโจทก์ร่วมติดตั้งอยู่บนยอดอาคารพาณิชย์ดังกล่าว ก่อนที่จำเลยจะรื้อถอนโครงเหล็กป้ายโฆษณาของโจทก์ร่วมออกไป จำเลยมีหนังสือแจ้งโจทก์ร่วมให้รื้อถอนก่อนแล้ว ต่อมาโจทก์ร่วมมีหนังสือแจ้งการรื้อถอนแก่จำเลยและหนังสือเข้าพื้นที่อาคารเพื่อรื้อถอนป้ายโฆษณา และระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 ถึงวันที่ 14 สิงหาคม 2563 นางสาวเทอดนรีกานต์ พนักงานของโจทก์ร่วมเป็นตัวแทนของโจทก์ร่วมในการเจรจาเกี่ยวกับการรื้อถอนป้ายโฆษณากับจำเลยทางแอปพลิเคชันไลน์ ในระหว่างนั้นโจทก์ร่วมนำเงินค่าเช่า 60,000 บาท ไปวางไว้ที่กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ต่อมาจำเลยไม่ยอมทำสัญญาเช่ากับโจทก์ร่วม โดยก่อนหน้านี้โจทก์ร่วมได้รื้อถอนจอภาพแอลอีดีที่ใช้โฆษณาไปก่อนแล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมว่า ค่าสินไหมทดแทนที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 7 กำหนดให้แก่โจทก์ร่วมนั้นเหมาะสมหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะ...ได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้" มาตรา 44/1 วรรคสอง บัญญัติว่า "การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยาน ในกรณีที่ไม่มี การสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี และให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและผู้เสียหายอยู่ในฐานะโจทก์ในคดีส่วนแพ่งนั้น ทั้งนี้คำร้องดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง หากศาลเห็นว่าคำร้องนั้นยังขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้ชัดเจนก็ได้" และมาตรา 44/1 วรรคสาม บัญญัติว่า "คำร้องตามวรรคหนึ่ง จะมีคำขอประการอื่นที่มีใช้คำขอบังคับให้จำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยในคดีอาญาก็ได้ และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับคำฟ้องในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์" เมื่อคดีนี้มีการกระทำความผิดในคดีอาญารฐานทำให้เสียทรัพย์ของ

จำเลย มูลคดีส่วนแพ่งจึงเป็นการกระทำละเมิด ดังนั้น มูลหนี้ละเมิดที่โจทก์ร่วมได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สิน ย่อมเป็นค่าเสียหายที่เกิดจากการรื้อโครงสร้างหลักของป้ายโฆษณาที่เกิดเหตุ และดอกเบี้ยในค่าเสียหายจากมูลละเมิดดังกล่าวเท่านั้น แต่ที่โจทก์ร่วมเรียกค่าเสียหายและค่าเสียหายโอกาสทางการค้าเกี่ยวกับสัญญาสื่อโฆษณาซึ่งมีมูลหนี้อันเกิดขึ้นจากสัญญาเข้ามาด้วย จึงเป็นการมีค่าขอประการอื่นที่มีใช้ค่าขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการทำความผิดของจำเลยในคดีอาญารฐานทำให้เสียทรัพย์ ดังนั้น การฟ้องให้รับผิดชอบตามสัญญาเข้าจึงไม่ใช่การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 7 รับวินิจฉัยมาจึงไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย สำหรับค่าเสียหายที่เกิดจากการรื้อโครงสร้างหลักป้ายโฆษณานั้น เห็นว่า การก่อสร้างโครงสร้างหลักป้ายโฆษณาขึ้นมาใหม่นั้นจะต้องเป็นการสร้างเพื่อติดตั้งป้ายโฆษณาขึ้นมาเพื่อหาประโยชน์จากการเข้าโดยต้องใช้ในงานโฆษณาเป็นเวลานาน ซึ่งจะต้องมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากโดยสภาพเป็นโครงสร้างที่มีขนาดใหญ่มาก จึงต้องมีวิธีติดตั้งที่ละเอียดรอบคอบและด้วยความระมัดระวังเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและอาคารข้างเคียง ทั้งต้องมีความปลอดภัยต่ออาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร มิฉะนั้นอาจไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ การติดตั้งต้องใช้อุปกรณ์ เครื่องจักรและเครื่องมือขนาดใหญ่ แตกต่างจากการติดตั้งป้ายขนาดเล็กโดยทั่วไป โดยเฉพาะต้องทำให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและต้องอยู่ในความควบคุมและดูแลของวิศวกร ดังนั้น การก่อสร้างและติดตั้งโครงสร้างหลักป้ายโฆษณาจึงมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากกว่าการรื้อถอนมาก เพราะการรื้อถอนไม่จำเป็นต้องทำโครงสร้างให้แข็งแรงเพื่อให้ใช้งานได้เป็นเวลานานเหมือนการติดตั้ง ทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างขณะติดตั้งย่อมมีสภาพเป็นโครงสร้างใหม่เพื่อให้มีความแข็งแรงคงทนต่อการใช้งาน แต่เมื่อได้มีการใช้งานมานานแล้วย่อมต้องมีการเสื่อมสภาพไปตามการใช้งาน เนื่องจากต้องตากแดดตากฝนทำให้เกิดการกัดกร่อนเป็นเวลานานหลายปี หากไม่ได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี ซึ่งได้ความจากนางสาวเทอดนริگانต์ว่ามีการติดตั้งป้ายมาตั้งแต่ปี 2558 ตรงกับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร เป็นเวลา 9 ปีเศษ ดังนั้น ราคาเหล็กที่รื้อจากโครงสร้างป้ายจึงเป็นเหล็กที่เก่าตามสภาพที่ผ่านการใช้งานมานาน ทั้งเป็นกรณีที่โจทก์ร่วมจะต้องรื้อทรัพย์สินของตนออกไปจากอาคารพาณิชย์ เพราะจำเลยและโจทก์ร่วมไม่ประสงค์ทำสัญญาเช่ากันอีกต่อไป อยู่แล้วตามที่ปรากฏบทสนทนาของนางสาวเทอดนริگانต์กับจำเลยผ่านแอปพลิเคชันไลน์ แม้การรื้อถอนของจำเลยย่อมอาจจะทำให้โครงสร้างเสียหายไปบ้าง แต่การฟ้องเรียกค่าเสียหายโจทก์ร่วมมีหน้าที่ที่จะต้องนำสืบพิสูจน์ว่าการรื้อถอนของจำเลยทำให้เกิดความเสียหายแก่โครงสร้างหลักป้ายโฆษณาของโจทก์ร่วมเพียงใด แต่จากทางนำสืบของโจทก์ร่วมคงมีแต่คำเบิกความลอย ๆ ไม่ปรากฏหลักฐานสนับสนุนว่าเกิดความเสียหายแก่โครงสร้างหลักหรือทรัพย์สินของโจทก์ร่วมเพียงใดแน่ ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 7 เห็นสมควรกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ตามควรแห่งพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 438 วรรคแรกมานั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ฎีกาของโจทก์ร่วมฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

จุมพล ชวงษ์ · อดุลย์ ชันทอง · เลิศชาย จิระชาติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

